

Βρυξέλλες, 18 Ιουλίου 2025
(OR. en)

Διοργανικοί φάκελοι:
2025/0550(COD)
2025/0222(COD)

11771/25
ADD 2

CULT 87	IND 286
AUDIO 67	COMPET 761
FREMP 211	PROCIV 103
CODEC 1050	HYBRID 97
CADREFIN 113	DISINFO 67
FIN 901	JAI 1102
IA 93	SERVICES 33
JEUN 202	POLGEN 96
EDUC 331	MI 559
CULT HERIT 9	RELEX 1031
SOC 535	INF 118
GENDER 165	COPEN 225
DIGIT 149	JUSTCIV 136
DATAPROTECT 162	DROIPEN 89
ANTIDISCRIM 75	SPORT 32
SAN 473	ENV 724

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια

Ημερομηνία Παραλαβής: 17 Ιουλίου 2025

Αποδέκτης: κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: SWD(2025) 551 final

Θέμα: ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει τα έγγραφα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818 και πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2025) 551 final.

συνημμ.: SWD(2025) 551 final

Βρυξέλλες, 16.7.2025
SWD(2025) 551 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει τα έγγραφα

πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818

και

πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων επικεντρώνεται στην ενωσιακή χρηματοδότηση για τη στήριξη των τομέων πολιτικής της **διασυνοριακής εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της αλληλεγγύης, της νεολαίας, των μέσων ενημέρωσης, του πολιτισμού και της δημιουργίας, των αξιών και της κοινωνίας των πολιτών**. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση των σημαντικότερων επιλογών πολιτικής στις οποίες στηρίζονται οι νομοθετικές προτάσεις για προγράμματα στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Με βάση τα αποτελέσματα των ενδιάμεσων αξιολογήσεων των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων για την περίοδο 2021-2027, η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων λαμβάνει επίσης υπόψη τη φιλοδοξία που καθορίζεται στις πολιτικές κατευθύνσεις, η οποία στοχεύει ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ να είναι πιο εστιασμένος, απλούστερος, πιο αποτελεσματικός και να υλοποιείται μέσω λιγότερων προγραμμάτων.

Οι πτυχές πολιτικής εξετάζονται κατά την ανάλυση του πλαισίου, του ορισμού του προβλήματος και των στόχων, και τροφοδοτούν τις επιλογές σχετικά με την αρχιτεκτονική της χρηματοδότησης. Δεδομένου ότι η δομή του επόμενου ΠΔΠ θα διαφέρει σημαντικά από το τρέχον¹, **η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων δεν περιλαμβάνει δημοσιονομικά σενάρια σε αυτό στάδιο**.

Εκτός από τα αποτελέσματα των ενδιάμεσων αξιολογήσεων των τρεχόντων προγραμμάτων και των τελικών αξιολογήσεων προηγούμενων προγραμμάτων, η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων βασίζεται στις διαδικασίες επανεξέτασης των δαπανών, καθώς και σε διάφορες τομεακές εκθέσεις, μελέτες και έρευνες. Αντικατοπτρίζει επίσης τα αποτελέσματα της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, η οποία συγκέντρωσε 5 845 έγκυρες απαντήσεις, καθώς και τις διαβουλεύσεις με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που διοργάνωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας.

Προβλήματα

Το σημείο εκκίνησης για την παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων είναι η ανάλυση των σημερινών προκλήσεων και παραγόντων προβλημάτων στους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από τη θεματική ομάδα. Σύμφωνα με τις πολιτικές κατευθύνσεις για τη διαδικασία του ΠΔΠ, και ιδίως με τον στόχο της κατάρτισης ενός προϋπολογισμού βασισμένου σε πολιτικές, οι πτυχές πολιτικής λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάλυση του ορισμού του προβλήματος και των στόχων, και με τη σειρά τους τροφοδοτούν την αρχιτεκτονική επιλογή των μελλοντικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Από την ανάλυση διαπιστώθηκε ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ έχει αναξιοποίητες δυνατότητες με τις οποίες μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που επηρεάζουν τους τομείς πολιτικής αυτής της θεματικής ομάδας. Αυτό οδήγησε στον προσδιορισμό **τριών προβλημάτων** που επηρεάζουν τη χρηματοδοτική παρέμβαση της ΕΕ: δύο από αυτά αφορούν το περιεχόμενο της πολιτικής, το τρίτο αφορά προκλήσεις που επηρεάζουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της χρηματοδοτικής παρέμβασης.

¹ Ανακοίνωση — [Η πορεία προς το προσεχές Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο](#) [COM(2025) 46 final].

Πρόβλημα 1: Απειλές κατά της δημοκρατίας, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των αξιών της ΕΕ, του πολιτισμού και της πολιτιστικής πολυμορφίας, και συρρίκνωση των χώρων της κοινωνίας των πολιτών και των μέσων ενημέρωσης

Πρόβλημα 2: Έλλειψη δεξιοτήτων και βασικών ικανοτήτων για τη ζωή και την εργασία

Πρόβλημα 3: Προκλήσεις όσον αφορά τον σχεδιασμό και την αρχιτεκτονική των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με τις πολιτικές.

Στη συνέχεια, κάθε πρόβλημα επεξηγείται περαιτέρω μέσω μιας σειράς παραγόντων, οι οποίοι περιγράφουν συγκεκριμένες πτυχές του προβλήματος και σκιαγραφούν λεπτομερώς τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω της χρηματοδοτικής παρέμβασης της ΕΕ. Η εκτίμηση επιπτώσεων καταδεικνύει επίσης τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω προβλήματα και οι παράγοντες αυτών είναι πιθανό να εξακολουθούν να υφίστανται χωρίς την ενωσιακή χρηματοδοτική στήριξη, αναλύοντάς τα υπό το πρίσμα του συνόλου των μεσατάσεων που προσδιορίστηκαν από το Κέντρο Ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση Προοπτικών².

Στόχοι

Η απάντηση που μπορούν να προσφέρουν τα μελλοντικά χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων διατυπώνεται στη συνέχεια με γενικούς και ειδικούς στόχους. Ειδικότερα, η εκτίμηση επιπτώσεων συνδέει έναν γενικό στόχο με καθένα από τα τρία προβλήματα που προσδιορίστηκαν:

Γενικός στόχος 1: Ενίσχυση και ενδυνάμυνση της ικανότητας της ΕΕ να συμβάλλει οικονομικά, να παρέχει προστιθέμενη αξία και να προωθή τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αξίες της ΕΕ, τη δημοκρατία, τα μέσα επικοινωνίας και τον πολιτισμό.

Γενικός στόχος 2: Ενίσχυση και ενδυνάμυνση της ικανότητας της ΕΕ να συμβάλλει οικονομικά, να στηρίζει και να παρέχει προστιθέμενη αξία στη διασυννοριακή εκπαίδευση και κατάρτιση, τη νεολαία, τον αθλητισμό και την αλληλεγγύη, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στις δεξιότητες για τη ζωή και την εργασία.

Γενικός στόχος 3: Ενίσχυση και ενδυνάμυνση της ικανότητας της ΕΕ να συμβάλλει οικονομικά και να παρέχει προστιθέμενη αξία σε αυτές τις πολιτικές με σχεδιασμό που προωθεί την επάρκεια της χρηματοδότησης για την πολιτική, την απλούστευση, τον συντονισμό και τις συνέργειες.

Στη συνέχεια, κάθε γενικός στόχος αναλύεται περαιτέρω σε ειδικούς στόχους, οι οποίοι περιγράφουν με υψηλότερο βαθμό λεπτομέρειας τη συμβολή που μπορεί να έχει η χρηματοδοτική παρέμβαση της ΕΕ για την επίτευξη του/των γενικού/-ών στόχου/-ων.

Η αναγκαιότητα και η προστιθέμενη αξία της ενωσιακής δράσης

² 14 μεσατάσεις έχουν προσδιοριστεί από το εργαλείο της Επιτροπής για τις μεσατάσεις [«Megatrends Hub»](#).

Οι τομείς πολιτικής που καλύπτονται από την παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων κατοχυρώνονται σαφώς στις Συνθήκες της ΕΕ, οι οποίες παρέχουν τις νομικές βάσεις για τη δράση της ΕΕ μέσω χρηματοδοτικών παρεμβάσεων. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ σε αυτούς τους τομείς είναι ζωτικής σημασίας για τα θεμέλια της ΕΕ, προωθεί την πρόοδο σε όλα τα κράτη μέλη και είναι ιδιαίτερα αναγκαίος για: 1) την αντιμετώπιση διακρατικών και κοινών προκλήσεων· 2) την επίτευξη συστημικού αντικτύπου καλύπτοντας τα κενά και διασφαλίζοντας μια ευρωπαϊκή προσέγγιση· και 3) την ενίσχυση της συνοχής μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η προστιθέμενη αξία της δράσης της ΕΕ καταδεικνύεται ως προς: 1) την καλλιέργεια του αισθήματος της ευρωπαϊκής πολιτειότητας, της αλληλεγγύης και του ανήκειν στην ΕΕ· 2) τη διασφάλιση υψηλών προτύπων σε ολόκληρη την ΕΕ· 3) τη στήριξη και την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς και τη βελτίωση της δίκαιης πρόσβασης σε ολόκληρη την ΕΕ· και 4) την προσθήκη αξίας μέσω καλύτερων αποτελεσμάτων. Η προστιθέμενη αξία και ο αντίκτυπος πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο των διαθέσιμων δημοσιονομικών πόρων.

Επιλογές πολιτικής

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που περιγράφονται στην προηγούμενη ενότητα, δεδομένου ότι είναι πιθανό να συνεχιστούν στο μέλλον και ότι η παρέμβαση της ΕΕ στον τομέα αυτό είναι αναγκαία και προσθέτει αξία, η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει **τρεις εναλλακτικές επιλογές για την αρχιτεκτονική της μελλοντικής ενωσιακής χρηματοδότησης**. Παρουσιάζονται επίσης πρόσθετες επιλογές, οι οποίες εξετάστηκαν αλλά απορρίφθηκαν νωρίς στη διαδικασία, και συγκεκριμένα η διακοπή της ενωσιακής χρηματοδότησης, η συγχώνευση του προγράμματος «Δικαιοσύνη», καθώς και άλλα σενάρια συγχώνευσης.

Οι επιλογές σχεδιάστηκαν μέσω σειράς κριτηρίων³ που προσδιορίστηκαν μέσω αρχικής χαρτογράφησης και ανάλυσης των συνιστωσών και των πτυχών υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού που υποστηρίζουν τους σχετικούς τομείς πολιτικής.

Η **πρώτη επιλογή αποτελεί το βασικό σενάριο**, στο πλαίσιο του οποίου τα υφιστάμενα προγράμματα συνεχίζονται ως αυτόνομα (επιλογή 1 — συνέχεια). Η **δεύτερη επιλογή προβλέπει δύο προγράμματα**, καθένα από τα οποία στηρίζει πρωτίστως ένα από τα δύο προβλήματα πολιτικής και τους αντίστοιχους γενικούς στόχους (επιλογή 2 — συγχώνευση βάσει στόχων). Η **τρίτη επιλογή προτείνει ένα ενιαίο πρόγραμμα**, το οποίο στηρίζει την υλοποίηση όλων των τομέων πολιτικής που καλύπτονται από αυτή τη θεματική ομάδα (επιλογή 3 — πλήρης ενσωμάτωση). Το πρόγραμμα «Δικαιοσύνη» παραμένει αυτοτελές σε όλα τα σενάρια, για λόγους που σχετίζονται με τη νομική του βάση.

³ Στις πτυχές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύγκριση περιλαμβάνονταν: το πολιτικό πλαίσιο, οι παράγοντες προβλημάτων της εκτίμησης επιπτώσεων, η νομική βάση, η αρμοδιότητα/επικουρικότητα, η συμμετοχή τρίτων χωρών, οι τρόποι υλοποίησης, η διακυβέρνηση, η εσωτερική αρχιτεκτονική, οι ομάδες-στόχοι, το εμπορικό σήμα και η χρηματοδότηση.

Μετά την παρουσίαση των τριών επιλογών πολιτικής, η εκτίμηση επιπτώσεων παρέχει ανάλυση του κύριου δυνητικού αντικτύπου τους στις πλέον συναφείς κοινωνικές (π.χ. συμβολή στη δημοκρατική και κοινωνική ανθεκτικότητα· συμβολή στην κοινωνική ένταξη και συνοχή, αντίκτυπος στην προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική εξέλιξη των πολιτών και στην εξέλιξή τους ως ενεργών πολιτών), οικονομικές (π.χ. ανταγωνιστικότητα· απασχολησιμότητα) και περιβαλλοντικές διαστάσεις. Επιπλέον, παρουσιάζει ανάλυση κόστους και οφέλους, καθώς και τον αντίκτυπο των επιλογών στην ψηφιοποίηση, τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ισότητα. Αναλύει επίσης τη συμβολή των επιλογών στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών.

Εκτός από την ανάλυση του αντικτύπου, η εκτίμηση επιπτώσεων περιλαμβάνει επίσης **σύγκριση μεταξύ των τριών επιλογών που βασίζονται στο μοντέλο κοινωνικής αξιολόγησης πολλαπλών κριτηρίων (SMCE)**, το οποίο κρίθηκε κατάλληλο για τη συγκεκριμένη διαδικασία λόγω του μεγάλου πεδίου εφαρμογής και της ποικιλομορφίας των παρεμβάσεων της εν λόγω θεματικής ομάδας. Μέσω του SMCE, οι τρεις επιλογές συγκρίνονται σε τέσσερις διαστάσεις, δηλαδή **την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή και την αναλογικότητά** τους. Για καθεμία από αυτές τις διαστάσεις συμφωνήθηκε ένα σύνολο στόχων, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες που περιγράφονται στους γενικούς στόχους 1, 2 και 3. Στη συνέχεια, ο αντίκτυπος των τριών επιλογών βαθμολογήθηκε με βάση μια δέσμη 39 συμφωνηθέντων δεικτών, χρησιμοποιώντας το ακόλουθο εύρος: --- (ο πλέον αρνητικός), --, -, =, +, ++, +++ (ο πλέον θετικός). Η βαθμολόγηση βασίστηκε σε αξιολόγηση από εμπειρογνώμονες, η οποία στηρίχθηκε σε αποτελέσματα τρεχουσών αξιολογήσεων, επανεξετάσεις δαπανών, πολιτικές κατευθύνσεις και εκθέσεις πολιτικής, μελέτες, ανοικτή δημόσια διαβούλευση και ανεξάρτητες τομεακές εκθέσεις και έρευνες. Η κατάταξη προέκυψε, με την παραδοχή ότι όλοι οι δείκτες έχουν την ίδια βαρύτητα, με την εφαρμογή του μοντέλου SOCRATES⁴. Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων που προέκυψαν επαληθεύτηκε μέσω τοπικών και παγκόσμιων αναλύσεων ευαισθησίας, παρά ορισμένους περιορισμούς στη διαθεσιμότητα δεδομένων για την τριγωνοποίηση των αποτελεσμάτων. Στο παράρτημα 4 της εκτίμησης επιπτώσεων παρέχεται περαιτέρω επεξήγηση της ανωτέρω μεθοδολογίας και της κατάταξης των επιλογών πολιτικής.

Προτιμώμενη επιλογή

Από το αποτέλεσμα αυτής της σύγκρισης καταδεικνύεται ότι η **επιλογή 2 («συγχώνευση βάσει στόχων»)** προσφέρει καλύτερες δυνατότητες σε σύγκριση με τις άλλες επιλογές που εξετάστηκαν. Ειδικότερα, επιτρέπει ισχυρότερο συντονισμό, ευελιξία και πιο αποτελεσματική χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ — διατηρώντας παράλληλα σαφή εστίαση με τους στόχους πολιτικής. Εν ολίγοις, η επιλογή 2 προσφέρει τη βέλτιστη ισορροπία μεταξύ απλούστευσης και πολιτικής συνάφειας. Επιπλέον, η επιλογή αυτή ανταποκρίνεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στα αιτήματα που εξέφρασαν τα ενδιαφερόμενα μέρη και το κοινό, και συγκεκριμένα στη βελτίωση της προσβασιμότητας στη χρηματοδότηση, στην

⁴Βλ. εργαλείο #62 για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Για να επιτευχθεί κατάταξη των πολιτικών σύμφωνη με τις πληροφορίες που περιέχονται στον πίνακα επιπτώσεων, η ανάλυση εφάρμοσε έναν μη αντισταθμιστικό μαθηματικό κανόνα άθροισης.

ευελιξία στην κατανομή των πόρων, καθώς και στη διατήρηση της προβολής των καθιερωμένων εμπορικών σημάτων στο πλαίσιο αυτής της θεματικής ομάδας.

Η επιτυχία της παρούσας πρωτοβουλίας θα παρακολουθείται μέσω του κοινού πλαισίου επιδόσεων για τον προϋπολογισμό μετά το 2027.